BAŞ YAZI

GÜNEŞ GÜMÜŞ

İktidarsız Demokratizm, Lenin ve Emperyalizm Teorisi

Emperyalizmin yanlış kavranışının sol üzerinde yıkıcı politik etkileri olduğu muhakkak ama Bahçe'nin iddiaları kafaları billurlaştırmak yerine daha da karıştırmaya neden olacaktır. Dünya solunda şikayet ettiği "iktidarsız bir demokratizm" eğilimine bir sorumlu arıyorsa bunu Lenin ve Rosa'ların emperyalizm teorisinde değil, sınıf mücadelesinin gerçek tarihsel deneyimlerine ve bunların teorize edilişinde aramalıdır.

sf 3

Kıdem Tazminatına Saldırı Bir Kez Daha Yemedi, Ama...

sf 2

sosyalist

Sayı: 25, Fiyat: 2 TL
24 Temmuz 2020
sosyalistgundem.com

İşçi-Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm için

MÜCADELE EDERSEN HER ŞEY DEĞİŞİR!

TABLO ORTADA

- Türkiye tarihinin en büyük yoksullaşma süreçlerinden birisini yaşıyor. İş ve gelir kayıpları rekor seviyelerde.
- Türkiye tarihinin en önemli baskı dönemlerinden birini yaşıyor. Temel demokratik haklara yönelik şiddetli saldırı sürüyor.
- Türkiye tarihinin en yaygın talan dönemlerinden birini yaşıyor. AKP iktidarı ve yandaş çıkar çevreleri çekirge sürüsü gibi fırsat buldukları her kaynağı talan edip bitiriyor.
- Emekçiler için hayat giderek zorlaşırken AKP iktidarda kalmak adına emekçileri bölmek için kimlik-kültür farklılıklarını kaşımaya devam ediyor.

ÇÖZÜM ORTADA

- Ne sömürü ne de sömürü düzeninin günümüzdeki şampiyonu AKP söylenmekle yıkılmaz. Bir şeylerin değişmesini istiyorsak örgütlenmek ve mücadele etmek zorundayız.
- Unutmayalım emekçiler birleşir ve mücadele ederse hiçbir güç bunun önünde duramaz. Bütün sömürücüler ve onların baskı aygıtları böyle bir güç karşısında dağılıp gider.
- Seçimlerle her şeyin düzeleceğini sananlar boş hayale kapılıyor, bunu savunanlar düzene ve aslında AKP'ye hizmet ediyor. Tarih boyunca özgürlüğü için mücadele etmeyenler hep boyunduruk altında yaşamıştır.

Kıdem Tazminatına Saldırı Bir Kez Daha Yemedi, Ama...

Kıdem Tazminatını Gasp Etme Planı Bir Kez Daha Rafa Kalkıyor

AKP'nin geçtiğimiz aylarda tekrardan kamuoyunun gündemine soktuğu kıdem tazminatını fona dönüştürme planı, gelen bilgilere göre bir kez daha rafa kalkıyor. Ama tehlike geçmiş değil. 1960'lardan bu yana bütün hükümetlerin hayalini AKP yine devam ettirecek. Sermaye ve iktidar cephesi, sadece işçi sınıfının zayıf anını kollayacak.

Kıdem Tazminatını Gasp Etme Planları

Bu saldırı girişimi, Türkiye işçi sınıfı için yeni bir gündem değil. Gerçekten de 1960'lı yıllardan beri bütün patron örgütlerinin ve siyasi iktidarların ajandasında yer aldı. Gündem, AKP'li yıllar için de yeni değil. İktidara geldiklerinden beri ajandalarında yer alıyor. AKP'nin ilk iktidar döneminde çıkartılan yeni İş Kanunu, kıdem tazminatının fona devredilmesini öngörüyor. Hâlâ işçiler kıdem tazminatlarını, fon kurulana kadar "geçici" olarak yürürlükte kalan eski İş Kanunu maddelerine göre alıyor.

Gerçek dertleri kıdem tazminatını yok etmek. Fon uygulaması, kıdem tazminatının işlevlerini tamamen ortadan kaldıracak bir hedef.

Fon tartışmasının arka planında şunlar yatıyor: Bir işçiyi ya da özellikle çok sayıda işçiyi işten atmayı planlayan patron için tazminat ödemesi derdi son bulacak. Hükümet için, yine diğer fonlar gibi kasaları şişirecek ve sermayeye peşkeş çekilebilecek bir kaynak yaratılmış olacak. İşçiler açısındansa tıpkı emeklilik gibi kıdem tazminatı da insan ömrünün sınırlarını zorlayan bir uzak hayale dönüşecek. Sözün kısası, kıdem tazminatı fonu, kıdem tazminatının yok edilmesiyle aynı anlamı taşıyor.

Utangaç Saldırı Girişimleri

Kıdem tazminatını fon aracılığıyla lağvetme girişimleri, bazen yıl aşırı bile gündeme getiriliyor. Ama işçi sınıfı düşmanlığı konusunda doruklara tırmanan AKP iktidarı bile, her zaman bunu açık açık yapamıyor.

Son fon tartışması, basın aracılığıyla "fon konusunda adımlar atılacak" fısıltısının yayılmasıyla başladı. Erdoğan ve bakanları, ilk başta topa doğrudan girmedi. Konu medyada gündem olup tartışma bir derece kanıksanınca, yine de inisiyatifi tam olarak ellerine almadan açıklamalar yaptılar.

Örneğin Erdoğan, ihaleyi işçi ve işveren taraflarının anlaşmasına yüklemeye çalıştı. Eğer anlaşamazlarsa o takdirde devreye girecekti. Ama sermaye cephesinde de cesaret kırılması görülünce Erdoğan da sessizce geri adım attı.

İşçi Sınıfı Cephesinden

Kıdem fonu tartışmasında sadece DİSK değil Türk-İş de açıktan "kırmızı çizgi" vurgusu yapıyor. Öyle ki bu defaki tartışmalarda Türk-İş genel merkezinden "genel greve gideriz" şeklinde çıkışlar da geldi.

"Bunlar zaten bürokrat, işçiyi en sonunda satacaklar" gibi ifadelerle konfederasyonları toptan kenara atmak doğru olmayacaktır. Evet, yetersiz demek bile hafif kalır bunlara. Kıdem tazminatına yönelik bir saldırıya göğüs geremeyecek kadar hazırlıksız ve bu yüzden kapasitesiz oldukları doğru. Ancak böylesi bürokratların "genel grev" lafını ağızlarına almaları boşa değil.

Türk-İş'in tabanı da, hatta sendikasız işçi yığınları da kıdem tazminatının gasp edilmesini sessiz ve tepkisiz karşılamayacak. Herkes bunun farkında. Bu yüzden sırf kariyerleri için bile olsa kıdem tazminatını savunmak zorundalar.

Ama büyük ve dönüştürücü mücadeleleri de bu beylerden ve hanımefendilerden beklememek gerekir. 15-16 Haziran 1970'deki işçi isyanı, tam da güzel bir örnek. Dönemin DİSK yönetimi, sendikalar yasasındaki değişikliklere karşı çok büyük laflar etmişlerdi. Zira bütün kariyerleri bu yasayı engellemeye bağlıydı. Ama gerçek bir mücadeleye liderlik edecek bir noktada da değillerdi. Topu, çaktırmadan, tabanlarına attılar. 15-16 Haziran'ı bilinçli ve programlı bir şekilde DİSK yönetimi hazırlamadı. İşçi sınıfı kitlesel olarak ayağa kalkmasaydı, DİSK'in yapacakları sınırlı olurdu. Tarihin akışını, kitlelerin mücadelesi belirledi.

Kıdem tazminatına olası bir ciddi saldırıda da benzer denklemler geçerli olacak.

Her An Hazır Olmak Zorundayız

Kıdem tazminatı fonu projesinin raftaki tozlu yerine geri döndüğü söylense de bunu bir zafer olarak adlandıramayacağımız ortada. Düşman sadece saldırı yapmaktan şimdilik vazgeçti. Ama aklını peynir ekmekle yememiş her düşmanın yapacağı gibi, işçi sınıfının zayıf anını kollayacaklar.

Bu yüzden kıdem tazminatına yönelik bir saldırı girişimine karşı her an tetikte olmak ve olası bir saldırıya karşı seferber olmayı başarmak zorundayız.

Sosyalist Yıl: 3 - Sayı: 25 - 24 Temmuz 2020
SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Ayşe Şensöz
YAYIN İDARE ADRESİ: Öncebeci Mah. Servi Sok. 5/8 Çankaya ANKARA
TEL: 05548518392
BASKI: LOTUS LIFE AJANS Rek.Tan.Bas.Yay.Org.Amb.İth.İhr.San. ve Tic.Ltd.Şti. - Şehit Cevdet Özdemir Mh. Sokullu Cd. Perçem Sk. No: 9/A Çankaya/ANKARA
TEL: 0312 433 23 10 (pbx) **FAKS:** 0312 434 03 56
YAYIN TÜRÜ: Yerel süreli, 15 günlük
MAİL ADRESİ: sosyalist.dergi@gmail.com

İLETİŞİM
SosyalistGundem.com
Ankara
Sosyalist Emekçiler Partisi: Kocatepe Mah. Bayındır 2 Sok. No 45/7 Kızılay
Spartaküs Kültür ve Sanat: Meşrutiyet Mah. Karanfil Sok. 14/9 Kızılay
sosyalistgundem
sosyalist_gundm
İstanbul
Spartaküs Kültür ve Sanat: Caferağa Mah. Nailbey Sok. No:58/5 KADIKÖY
Denizli
Spartaküs Kültür ve Sanat: 835 Sok. Şarkaya İş Hanı No:17 Altıntop Mah.

İktidarsız Demokratizm, Lenin ve Emperyalizm Teorisi

Güneş Gümüş
SEP Genel Başkanı

Geçtiğimiz günlerde **sol.org.tr**'de **Serdal Bahçe**'nin emperyalizm üzerine bir yazısı yayımlandı. "*Sürekli Emperyalizm*" başlığı taşıyan iki bölümlük yazının bizi asıl ilgilendiren bölümü, Lenin ve kuşağının emperyalizm teorilerindeki yanlışlarının sol üzerinde ***"iktidarsız bir demokratizm"*** etkisi yaptığı iddiasıdır. Yazının altını dolduramadığı hareket noktası, *"emperyalist eğilimi kapitalizmin tarihinde belirli milada ve döneme bağlamak"*la **Hilferding, Rosa, Lenin** ve **Buharin**'in hata yaptığı iddiasına dayanıyor. Bahçe'nin saydığı isimlerin emperyalizm teorileri (Hilferding'in merkezi rolüne işaret edelim) klasik Marksist emperyalizm teorileri olarak geçer ve bunlar emperyalizmin ***"kapitalizmin tekelci aşaması"*** (Lenin, 2003: 90) olduğunda ortaklaşır. Buna göre emperyalizm dönemi, kapitalizmin tarihinde yeni bir aşamaya tekabül etmekte ve tekelci aşamadan geriye dönüşün koşulları bulunmamaktadır: *"Tekel, bu, 'kapitalizmin gelişmesinin en yeni aşamasının' sonsözüdür" (Lenin, 2003: 32) "Bugün tekeller, gelişmeyi frenlemeye başlamış olsalar da, bu durum, tekelleri yarattıktan sonra, olanaksızlaşan serbest rekabet lehine bir kanıt olarak kullanılamaz" (Lenin, 2003: 115).*

Bahçe ise *"kapitalizm her zaman emperyalist"*ti der ve geçer, yazısında iddiasını açıklamaya dahi kalkışmaz. Ama büyük büyük iddialara, spekülasyonlara ve nihayetinde çarpıtmalara girişmekten geri kalmaz. Mesela Lenin ve klasik emperyalizm teorilerinin emperyalizmi tekelci kapitalizm olarak tarifleyerek "emperyalist olmayan", "tekelci olmayan", "rekabetçi" bir kapitalizme geri dönüş yanılsamasını beslediği iddiasında bulunur: *"Sosyalistler ve devrimciler azgelişmiş kapitalist ülkelerde emperyalizme karşı emperyalist olmayan ulusal bir kapitalizm, emperyalist ülkelerde ise tekellere karşı tekelci olmayan, rekabetçi kapitalizm için çırpınıp durdular. Ne yazık ki her iki coğrafyada da bu sapma eninde sonunda iktidarsız bir demokratizme kapıyı araladı."*

Lenin ve Rosa'ların "rekabetçi aşamadaki kapitalizmi" ve ona dönüş imkanlarını kesin bir şekilde yadsıdığı gerçeği ortada duruyorken bu iddialara girişmek insana pes dedirtiyor.

Sözümüzü özet olarak başta söyleyerek tartışmayı genişletelim: Emperyalizmin yanlış kavranışının sol üzerinde yıkıcı politik etkileri olduğu muhakkak ama Bahçe'nin iddiaları kafaları billurlaştırmak yerine daha da karıştırmaya neden olacaktır. Serdal Bahçe dünya solunda şikayet ettiği "iktidarsız bir demokratizm" eğilimine bir sorumlu arıyorsa bunu Lenin ve Rosa'ların emperyalizm teorisinde değil, sınıf mücadelesinin gerçek tarihsel deneyimlerine ve bunların teorize edilişinde aramalıdır.

Demokratizmi salt sivil toplumculuk, baskı grupları ve kısmi mücadelelerin şampiyonluğunu yapan bir çeşit sol liberalizm olarak okuyamayız. Demokratizm burjuva sisteme adaptasyonun en geniş biçimlerini kapsar. Sınıf mücadelesinin tarihi, devrimle işçi iktidarını kurma (**iktidarlılık**) ya da burjuva demokrasisine payanda olma (**demokratizm**) seçeneklerinden ikincisinin tercih edildiği ve bu kötü tercihlerin teorik kılıflarının hazırlandığı çok kritik deneyimlerle doludur. Bu bağlamda iktidarsız demokratizmin köklerini incelerken somut tarihsel deneyimler ve bunların teorik haklılaştırılmasından yola çıkmak yerine saçma sapan biçimde faturayı Lenin'in emperyalizm teorisine çıkarmaya çalışmak, gerçek meselelerden kaçmak ve akademik alışkanlıklar gereği yeni ve farklı bir şeyler söyleyerek dikkat çekme çabası okunabilir.

Eurokomünizme Varana Kadar…

Serdal Bahçe gelişmiş kapitalist ülkelerde solun reformistleşmesinin faturasını Lenin'e keserek başlıyor eleştirilerine: *"Emperyalist kapitalizmi dönemselleştirmek, emperyalist olmayan bir kapitalizmi kuramsal ve siyasal olarak olanaklı kıldı… Aslında … büyük ustalar pek tabi ki acil siyasal gerekler karşısında herhalde bunu düşünmediler ancak sulu sepken bir patikada yürüyen Avrososyalizm ve Avrokomünizm için reformist ve uyumcu bir hattı bilmeden de olsa desteklemiş oldular."*

İddianın saçmalığı bir yana 1920'lerin ikinci yarısından Eurokomünizme varana kadar berbat bir sürü deneyimde burjuva demokrasisine uyarlanma (iktidarsız demokratizm) söz konusuyken fatura nasıl olur da Lenin'e ve Rosa'nın teorik hatalarına kesilir! Bu arada "hata" deniyor da bunun açıklaması falan da yok. Dahası üst perdeden yapılan kibirli ifadelere katlanmak kolay değil: *"Politik bir mevzi savaşının ortasında darbenin mimarları işin gerçeği çok da düşünmediler (örneğin Lenin'in çok etkili olan Emperyalizm eseri aslında çabucak yazılan bir broşürdü)"*. Lenin ve Rosa düşünmemiş; sağolsun Serdal Bahçe uzun uzun düşünmüş! Üstüne bir de Lenin'den soldaki "iktidarsız bir demokratizm"e götüren bir yol açmış! Keyfiyete bakın: Kocaman bir iddia at ortaya, altını doldurmaya çalışma bile, sonra buradan sonuçlara ulaş… Kısacası kendin çal kendin oyna. Böylelikle sorunun gerçek kökleri karanlıkta kalsın.

Gerçekteyse Lenin'in emperyalizm teorisinden "emperyalist olmayan bir kapitalizm" arayışı için bir ilham çıkmaz. Tersine Lenin'in emperyalizm çalışması, barışçı bir **"ultra-emperyalizm"** teorisi ortaya atan **Kautsky** ile polemik içindedir. Mesela, serbest rekabetçi bir kapitalizm derdindeki Kautsky'e cevap verirken reformizme yönelik sert sözleriyle kendi tavrını da belirtir: *"Kautsky, mali-sermaye çağı için, "gerici bir ülküyü", "barışçı demokrasi"yi, "salt ekonomik öğelerin işleyişini" savunduğundan ötürü marksizmden kopmuştur. Çünkü, nesnel olarak, bizi tekelcilikten tekelci-olmayan bir kapitalizme geriye doğru çeken bu ülkü, reformist bir düzenbazlıktır" (Lenin, 2003: 114).*

Klasik Marksist emperyalizm teorilerinden rekabetçi bir kapitalizm savunusuna bir yol çizmenin mümkün olmadığını ortaya koyduktan sonra Bahçe'ye "iktidarsız bir demokratizm"in sorumlulularını biz tarif edelim. **Eurokomünizm** ya da **Gorbaçov,** bunlar olsa olsa uzun bir öykünün sonuç bölümüdür. Peki bu öykünün giriş ve gelişme bölümleri nerede? İktidarsız demokratizm, kapitalist toplumun ölümcül krizi karşısında sosyalist bir devrimi örgütlemek yerine burjuva demokrasisine yedeklenmek ve nihayetinde sistemin sol payandası haline gelmektir. Avrupalı komünist partiler Eurokomünizmin tatlı sularına yelken açmadan çok evvel (burjuva) demokratizmin dibini boylamıştı. İspanya Komünist Partisi'nin (PCE), İspanya İç Savaşı'ndaki; İtalyan, Yunanistan ve Fransız Komünist Partileri'nin İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında (SSCB'den gelen talimatlarla) oynadığı rollere bakmak yeterli. Tam da devrimci bir dönemde iktidarı almak yerine burjuva demokrasisinin bu partilerce nasıl ayağa kaldırıldığını göreceksiniz. Yani Eurokomünizm kötü de öncesi çok mu iyi! Eurokomünizmin gökten zembille inmedi, tıpkı

Gorbaçov gibi… Bunların bir evveliyatı vardır ve Stalinist KP'lerin vardıkları bu duraklar kendi gelişim seyirlerinin mantıksal sonucudur. Gorbaçov ya da Yeltsin haindi de SBKP Politbürosu'nun diğer üyeleri **Haydar Aliyev, Eduard Şevardnadze, Nursultan Nazarbayev, Sapar Murad Niyazov** (Türkmenbaşı) çok mu komünistti! İşin aslını Troçki ta 30'larda vurgulamıştı: "Stalinci bürokrasi er ya da geç Sovyetler Birliği'ni yıkacaktır."

Bir de KP'lerin hata ve yanlışlarından Stalin ya da SSCB sorumlu tutulamaz diyenler var ki bu kişiler ciddiye alınmayı hak etmiyor. Sovyetler Birliği tarihini birazcık bilen birisi dünyadaki tüm KP'lerin Moskova'nın direktiflerinin dışında bir hareket şansı olmadığını gayet iyi bilir.

Şimdi iktidarsız demokratizmin mesuliyetinde Lenin'e pay çıkarmayı nasıl yorumlamak gerekir? Dikkat çekme çabası mı, yoksa Stalinist mirası kollama çabası mı?

Eurokomünizme ve Gorbaçov'a varan iktidarsız demokratizmin teorik temellerine baktığımızda gerçekte karşımıza ne çıkar? Ciddi tavır Lenin'in emperyalizm teorisiyle uğraşmak yerine Eurokomünizm ve Gorbaçovlara varılmasında aşağıdaki teorik düzlemlerle hesaplaşmayı gerektirir.

- Tek Ülkede Sosyalizm Teorisi
- Yurtseverlik
- Barış İçinde Birlikte Yaşam Teorisi (Emperyalizmle)
- Menşevik Aşamalı Devrim Teorisi
- Halk Cephesi İttifakları

Devrimleri sabote eden, burjuva demokrasilerini kurtaran Stalinci SBKP çizgisinin teorik kılıfları bunlar olmuştur. Lenin'in emperyalizm teorisinin serbest rekabetçi kapitalizme geri dönüş beklentisine kapı araladığı gibi saçmalıklar yerine çeşitli ülkelerdeki devrimci durumlarda KP'lerin hangi politikaları hangi teorik gerekçelendirmelerle uyguladığına bakmak gerekir.

Örneğin TKP 1930'larda Kemalizme yedeklenirken referans kaynağı halk cephesi taktiğidir. Ya da 1970'lerde TKP'nin ana sloganı olan "İleri Demokratik Bir Düzen" sloganı demokratizmin saf bir örneği değil de nedir. Ya da bugünün TKP'sinin sistemle çatışmaktan fellik fellik kaçması ve Türk bayraklarıyla milli bayramların ulusal ortaklığına katılması burjuva düzene adaptasyonun ta kendisi değil midir? Bunlar için de mi Lenin'in emperyalizm teorisini suçlayacağız!

Demokratizmin tarih boyunca sol içinden üç kaynağını tespit etmek gerekir. İlki tartışmasız şekilde **Bernstein ve Kautsky** ekolünün başlattığı revizyonizm ve reformizmdir. İkinci kaynak yurtseverlikle, halk cephesi politikalarıyla, aşamalı devrim anlayışıyla, barış içinde birarada yaşama tezleriyle komünist partilerin Eurokomünizme doğru gidişinin zeminini hazırlayan **Stalinizm**dir. Üçüncüsü ise (bugünkü en etkili etken) asıl etkili olan 1968'un umutsuz sol entellektüellerinin **postmodernizm**idir. Soldaki iktidarsız demokratizme bir sorumlu aranacaksa bakılacak asıl kaynaklar bunlardır; Lenin değil. Lenin, Troçki, Rosa gibi isimler reformist sol ve genel olarak burjuva düzenin gözünde asla uzlaşamayacakları fanatiklerdi. Batı solunda reformist eğilimler, ortaya çıkmak için devrimci Marksizmin teorik malzemesine hiç de ihtiyaç duymaz.

Lenin, V.I. (2003) **Emperyalizm**, Ankara: Sol.

sosyalist
İşçi-Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm için

PANDEMİDE DE FATURA EMEKÇİLERE!

Türkiye uzunca bir süredir Cumhuriyet tarihinin en büyük bunalımlarından birisi ile karşı karşıya: İşsizlikten, hayat pahalılığına; düşük ücretlerden, iş cinayetlerine kadar emekçi sınıflar birçok sorunla yüz yüze.

DİSK-AR'ın hazırladığı Salgının Çalışma Yaşamına Etkileri başlıklı raporda yer alan aşağıdaki veriler emekçilerin hayatını özetliyor:

- İşçilerin yüzde 23'ü kısa çalışma yaptı.
- Özel sektörde işçilerin ise yüzde 37'si kısa çalışma yaptı.
- Araştırmaya katılan işçilerin yüzde 36'sı ücret ve gelir kaybı yaşadı.
- İşçilerin yüzde 40'ı daha ucuz besinlere yöneldi.
- İşçilerin yüzde 25'ten fazlasının borçları arttı.
- İşçilerin yüzde 19,4'ü kredi kartının alt limitini ödeyebildi.
- İşçilerin yüzde 16,5'i kredi kartı borcunu ödeyemedi.

İŞSİZLİK CUMHURİYET TARİHİNİN EN YÜKSEK SEVİYESİNDE!

Salgınla birlikte ülkedeki en önemli ekonomik ve sosyal problem olarak işsizliği ön plana çıkarmak yanlış olmayacaktır. Türkiye, Covid-19 sonrası dönemde Türkiye tarihinin en yüksek işsizlik oranlarıyla karşı karşıya. DİSK-AR'ın yayınladığı Temmuz ayı verilerine göre

Covid-19 etkisiyle revize edilmiş geniş tanımlı işsizlik ve iş kaybı 17,7 milyonu aşarken; pandeminin yaklaşık 11 milyon yeni iş kaybı ve işsiz yarattığı belirtiliyor. Verilere göre geniş tanımlı işsizlik ve iş kaybı oranı % 52'ye ulaştı.

İktidarın oyuncağı haline gelen TÜİK bizlerle dalga geçercesine istihdam düşerken, işsizliğin de azaldığını söyleyebiliyor. DİSK-AR'ın verilerine göre sadece son bir yılda 2.585.000 kişilik bir istihdam kaybı gerçekleşirken; iş başında olanların sayısında 7,1 milyonluk bir azalma yaşandı. Ümitsiz işsizlerin sayısı ise 553.000'den 1.310.000'e yükselmiş durumda.

İktidarsa gerçek işsizlik rakamlarını örtbas edebilmek için kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin desteği süresini uzatmaktan başka bir şey yapamıyor ve emekçileri sefalet ücretlerine mahkum ediyor.

YOKSULLUĞA ÇÖZÜM: EMEKÇİLERİ DAHA DA BORÇLANDIRMAK!

Nisan ayında başlayan kısa çalışma ödeneği uygulaması ve ücretsiz izin desteği emekçilerin işten atılmalarını engellese de beraberinde yeni sorunları getirdi. Bunun en doğrudan etkisi milyonlarca emekçinin hızla derin bir yoksulluğun ve geçim sıkıntısının içine itilmesi oldu. İktidarın bu soruna karşı bulduğu çözüm ise dahiceydi: Emekçileri kamu bankaları eliyle dağıtılacak kredilerle daha da borçlandırmak.

Ekonominin çarklarının döndürülmesi zorlaştıkça kredi faizlerini düşürmeyi bir "silah" olarak kullanan iktidarın bu yönelimi özellikle son bir yılda kredi borçluluğunu hızla artırdı.

Bir yıl içerisinde bireysel kredi kullananların sayısının 900.000 artarak 32,8 milyona ulaştığı belirtiliyor. Ayrıca Mayıs ayında 699 bin kişinin ilk kez ihtiyaç kredisi, 43.000 kişinin ilk kez kredi kartı, 25.000 kişinin de ilk kez kredili mevduat hesabı kullandığı görülüyor. Özellikle hükümet tarafından kamu bankaları aracılığıyla geliri 5.000 TL altında olan kişilere Temel İhtiyaç Destek Kredisi verilmesi kararı alınması; konut ve taşıt kredi faizlerinin düşürülmesiyle birlikte Haziran ve Temmuz aylarında borçluluğun katlanarak arttığı tahmin edilebilir.

İktidar yoksulluğa itilen emekçilere sosyal desteği artırmak yerine, onların belki de ödeyemeyecekleri kredilerle geleceklerini ipotek altına almayı tercih ediyor!

VERGİ YÜKÜ EMEKÇİLERİN OMZUNDA!

Kapitalist krizin bütün acı faturası iktidar tarafından halkın sırtından karşılanmaya çalışılmaktadır. OECD ülkelerinde toplam vergi gelirleri içerisinde doğrudan vergilerin (gelir vergisi, kurumlar vergisi, emlak vergisi vs.) oranı yaklaşık % 65'ler seviyesindeyken; Türkiye'de bu oran ancak % 35'e ulaşabilmektedir. Geri kalan vergi yükü ise tüketim mallarına, temel ihtiyaç malzemelerine vs. getirilen ÖTV, KDV gibi vergi türlerinden karşılanmaktadır. Bu vergilerin gelir düzeyi düşük olan emekçilerden de, üst gelir grubunda yer alanlardan da eşit oranda alınması adaletsizlik doğurmaktadır. Örneğin gıda üzerindeki KDV'nin % 8 olduğu bir ortamda; pırlanta, elmas, kıymetli ve yarı kıymetli taşlardan ne ÖTV ne de KDV alınmaktadır. Petrol ve doğalgaz, alkollü içki, tütün mamulleri, otomotiv gibi alanlar üzerindeki ÖTV ve KDV (ÖTV'nin de KDV'si dahil olmak üzere) yükü de göz önüne alındığında alt ve orta sınıflar için yaşam oldukça zorlaşmaktadır.

Öte yandan ücretli çalışanların maaşlarından gelir vergisi otomatik olarak kesilirken; iktidar kendine yakın Cengiz Holding, Albayrak Holding gibi sermaye gruplarının milyarlarca liralık vergi kalemlerini tek çırpıda silebilmektedir. Milyonlarca emekçi için gelirlerini özellikle üst vergi dilimine girilmesi durumunda kuşa çeviren vergi yükünden kaçış bulunmamaktadır. Toplam vergi gelirlerinin yaklaşık % 20'sini oluşturan gelir vergisinin böylece üçte ikilik kısmı ücretli çalışan kesime yıkılmaktadır.

Özellikle pandemiden sonra patronların üzerindeki SGK kesintisi gibi yükler, iktidar tarafından verilen teşviklerle işsizlik fonu gibi emekçilerin alınteriyle oluşturulan kaynaklardan karşılanırken; işsizlik fonundan emekçilere ancak 1177 TL gibi bir sefalet ücreti düşebilmektedir.

AKP iktidarının uyguladığı bu vergilendirme politikası sınıfsal bir tercihi yansıtmaktadır. Her fırsatta Osmanlı torunu olmakla övünenler, vergilendirme söz konusu olunca Osmanlı gibi yoksul emekçilerin sırtına binmekten kaçınmamaktadır.

YÜKSEK ENFLASYON EMEKÇİYE SEFALETİ DAYATIYOR!

İktidar tıpkı işsizlik rakamlarında olduğu gibi enflasyon hesabında da ali-cengiz oyunlarına başvurarak gerçekleri gizlemeye çabalamaktadır. Özellikle milyonlarca kamu emekçisi ve emekli bu yolla çarşı pazardaki enflasyon oranının altında kalan maaş zamlarına mahkum edilerek yoksullaşmaya maruz kalmaktadır.

Gerçek enflasyon oranı % 30'ların üzerinde seyrederken, TÜİK tartışmalı hesaplama yöntemiyle Haziran ayı enflasyon oranını % 12,62 olarak hesaplamıştı. Sadece muhalif kamuoyu değil; AKP seçmeninin % 66'sı, MHP'li seçmenin ise % 88'i bu oranlara inanmıyor!

Nasıl inanılabilir ki?

Yüksek enflasyonla birlikte, asgari ücretin 2.324 TL olduğu bir ortamda, açlık sınırı 2.431 TL'ye yükselmiş durumda. Bu yoksul emekçiyi açlığın ve sefaletin pençesine itmek demektir!

Tablonun bütünü emekçilere mücadeleden başka seçeneğin kalmadığını gösteriyor. Geleceğimizi bize bahşetmeyecekler, onlar ancak bizi bu sefalet tablosunun içine itip izleyecektir. Geleceğimizi ve haklarımızı elimize almak için omuz omuza mücadeleye!